

Pitkäaikaisen tavallisen palveluasumisen, tehostetun palveluasumisen, perhehoidon ja laitoshoidon asiakasmaksujen määräytymisen perusteet 1.7.2021 alkaen

702/02.05.00/2017

PERLTK 25.05.2021 § 56

Hoito- ja kuntoutumispalvelujen johtaja Sirpa Ellala ja kotihoidon ja asumispalveluiden päällikkö Marita Pitkänen

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulain (734/1992) muutokset (1201/2020) tulevat voimaan pääosin 1.7.2021. Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetusta asetuksesta (912/1992) tullaan yhtäaikaaisesti lakimuutosten voimaantulon kanssa kumoamaan säännökset siltä osin kuin asetuksen sääntely on siirretty lakiin.

Laki sisältää pitkäaikaisten sosiaalihuoltolain nojalla järjestettyjen asumispalvelujen maksut. Tavallisen ja tehostetun palveluasumisen maksut ovat tähän asti puuttuneet kokonaan asiakasmaksulainsäädännöstä.

Sosiaalihuoltolain mukaisia pitkäaikaisia asumispalveluja voidaan tarjota eri asiakasryhmille kuten vanhuksille sekä päihde- ja mielenterveyskuntoutujille. Uudistuksen myötä mielenterveys- ja päihdekuntoutuksen pitkäaikaisen asumisen palvelujen asiakasmaksut määräytyvät laissa määritellyn perustein.

Pitkäaikaisen palveluasumisen maksuissa sovelletaan kahdenlaisia maksuperusteita. Tavallisessa palveluasumisessa maksut määräytyvät kuten jatkuvan ja säännöllisen kotiin annettavan palvelun (kotioidon) maksuissa. Asiaksmaksu määräytyy palvelupäätökseen kirjattujen, asiakkaan tarpeen mukaisten, palvelutuntien määrän, asiakkaan maksukyvyn ja perheen koon mukaan. Ylöjärvellä sovelletaan tavallisen palveluasumisen asiakasmaksussa kotihoidon ylintä maksuluokkaa, kuten on sovellettu myös tähän asti. Ylimmän maksuluokan käyttö perustuu asiakkaan palvelutarpeeseen, joka tavallisessa palveluasumisessa on kotihoitoa korkeampi. Perusturvalautakunta on päättänyt asumispalvelujen myöntämisen perusteista 2.3.2021 §21. Kotihoidon taulukon ylimmän maksuluokan maksun perusteena on 38 palvelutuntia tai enemmän kuukaudessa. Asiaksmaksu on 35 % asiakkaan bruttokuukausituloista.

Tehostetussa palveluasumisessa ja pitkäaikaisessa perhehoidossa asiaksmaksu määräytyy asiakkaan nettokuukausitulojen mukaan. Maksu saa olla enintään 85 % nettokuukausituloista, joista on ensin tehty laissa säädetyt ja perusturvalautakunnan hyväksymät vähennykset. Asiakkaan omaan käyttöön tulee jäädä 15 % nettotuloista kuitenkin vähintään 164 €/kk. Asiakas maksaa vuokran

ja lääkekulut.

Tietyin laissa tarkemmin säädetyin edellytyksin, kuten esimerkiksi silloin kun suurempituloinen puoliso on tehostetussa palveluasumisessa, maksu voi määräytyä myös puolisoiden yhteen laskettujen tulojen mukaan. Puolisoilla maksu saa olla enintään 42,5 % yhteenlasketuista tuloista, joista on ensin tehty laissa säädetyt ja perusturvalautakunnan hyväksymät vähennykset. Puolisoiden yhteinen käyttövara on 57,5 % yhteenlasketuista nettotuloista, joista asiakkaan omaan käyttöön tulee jäädä vähintään laissa säädetty 164 € /kk.

Asiakasmaksun perusteena olevat tulot huomioidaan liitteen mukaisesti.

Uusina vähennyksinä tehostetussa palveluasumisessa ja pitkäaikaisessa perhehoidossa huomioidaan sairausvakuutuslain nojalla korvattavien lääke- ym. kustannukset vuosiomavastuun suuruusena sekä asiakkaan hakemuksen perusteella myös muita ei-korvattavia lääkkeitä, klinisiä ravintovalmisteita ja perusvoiteita koskevia kustannuksia. Asumiskustannusten vähennykset muutospäätöksessä huomioidaan liitteenä olevan ohjeen mukaisesti.

Pitkäaikaisessa laitoshoidossa asiakasmaksu on 85 % asiakkaan nettokuukausituloista. Asiakkaan omaan käyttöön tulee jäädä 15 % nettokuukausituloista tai vähintään 110 € kuukaudessa. Laitoshoidon asiakasmaksu sisältää hoidon ja hoivan lisäksi myös lääkkeet ja asumiskulut.

Asiakkaan oikeusturvaa edistetään ja varmennetaan laissa eritavoin. Lakiin on täsmennetty maksuja koskevan laskun ja päätöksen sisältövaatimuksia sekä muutoksenhakua koskevaan sääntelyä. Laki korostaa maksujen huojentamisen ensisijaisuutta suhteessa toimeentulotukeen. Laissa säädetään lisäksi kunnan velvollisuudesta tiedottaa asiakasta maksun perimättä jättämisen ja alentamisen mahdollisuudesta.

Ylöjärven asumispalveluissa asiakasmaksulain osittaisuudistuksen vaikutukset koskevat lähinnä hyväksyttäviä vähennyksiä, kuten lääkekustannuksia ja asumiskustannusten vähennyksiä muutostilanteessa. Asiakasmaksujen määräytymisperusteet ovat jo tähän asti olleet Ylöjärvellä lakiuudistuksen mukaiset. Tavallisen palveluasumisen asiakasmaksu on määritelty kotihoidon taulukon mukaisesti bruttotulojen perusteella ja tehostetun palveluasumisen asiakasmaksu on määritelty asiakkaan nettotulojen perusteella. Käyttövara tehostetussa palveluasumisessa nousee 160 eurosta 164 euroon.

Tähän asti mielenterveys- ja päihdekuntoutujien käyttövara Ylöjärvel-

lä on ollut 51 % yksinäisen henkilön toimeentulotuen perusosasta, joka vuonna 2021 on 257,71 € kuukaudessa. Lakiuudistuksen myötä mielenterveys- ja päihdekuntoutujien käyttövara tehostetussa palveluasumisessa on 15 % nettokuukausituloista, kuitenkin vähintään 164 € kuukaudessa.

- Liite nro 4 / Pitkäaikaisen tavallisen palveluasumisen, tehostetun palveluasumisen, perhehoidon ja laitoshoidon asiakasmaksut 1.7.2021 alkaen
- Lisätiedot hoito- ja kuntoutumispalvelujen johtaja Sirpa Ellala, puh 050 232 091, kotihoidon ja asumispalveluiden päällikkö Marita Pitkänen, puh. 0444860 738. Sähköposti muotoa etunimi.sukunimi@ylojarvi.fi
- Terveys- ja sosiaali johtaja ehdottaa:
Perusturvalautakunta päättää hyväksyä liitteen mukaiset pitkäaikaisen tavallisen palveluasumisen, tehostetun palveluasumisen, perhehoidon ja laitoshoidon asiakasmaksujen määräytymisen perusteet 1.7.2021 alkaen.
- Päätös Keskustelun jälkeen päätösehdotus hyväksyttiin.
